

Kansalaisaloitteen otsikko:

Termit äiti ja isä säilytettävä lainsäädännössä, palveluissa ja yhteiskunnassa

Aloitteen päiväys

19.4.2024

Aloitteen muoto

Ehdotus

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että eduskunta edellyttää valtioneuvostoa ryhtymään tarkastelemaan lakeja termien äiti ja isä palauttamiseksi lainsäädäntöön siltä osin, kuin näitä termejä on poistettu. Lisäksi ehdotamme, että eduskunta edellyttää valtioneuvostoa säilyttämään nykyisin lainsäädännössä vielä olevat termit äiti ja isä sekä ohjaamaan käyttämään termejä äiti ja isä sosiaali- ja terveystalvveluissa sekä sosiaaliturvassa.

Aloitteen sisältö

Me allekirjoittaneet ehdotamme, että eduskunta edellyttää valtioneuvostoa ryhtymään tarkastelemaan lakeja termien äiti ja isä palauttamiseksi lainsäädäntöön siltä osin, kuin näitä termejä on poistettu. Lisäksi ehdotamme, että eduskunta edellyttää valtioneuvostoa säilyttämään nykyisin lainsäädännössä vielä olevat termit äiti ja isä sekä ohjaamaan käyttämään termejä äiti ja isä sosiaali- ja terveystalvveluissa sekä sosiaaliturvassa.

Perustelut

Lainsäädäntöä ja sosiaaliturvaa on muutettu viimeisten vuosien aikana siten, että termejä äiti ja isä on lähdetty korvaamaan muilla termeillä.

Sanat äiti ja isä ovat merkityksellisiä ja tärkeitä termejä suomalaisessa yhteiskunnassa. Sanat äiti ja isä kuuluvat suomalaiseen perhekäsitykseen. Enemmistölle suomalaisista sanat äiti ja isä ovat tärkeä osa identiteettiä. Eduskunnan tulee varmistaa, että lainsäädännössä, sosiaaliturvassa ja yhteiskunnassa säilytetään sanat äiti ja isä. Lainsäädäntöön tulee palauttaa sanat äiti ja isä niiltä osin, kuin ne on lainsäädännöstä poistettu; kuten perhevapaaudistuksen yhteydessä muutettu lainsäädäntö.

Suomessa syntyvyys on laskenut merkittävästi ja tämä vaikuttaa huolestuttavasti Suomen työllisyyspolitiikkaan ja talouspolitiikkaan tulevina vuosikymmeninä. Tästä syystä perhekeskeisen politiikan tärkeys korostuu.

Äidiksi tulevan on tärkeää luoda tunneside syntyvään lapseen, sekä valmistautua tulevaan äitiyteen. On käsittämätöntä, että näin tärkeästä asiasta kuin äitiys on haluttu riisua tunneperäinen ja uutta elämänvaihetta kuvaava sana äitiys pois. Aikaisemmin Suomessa myönnettiin äitiyspäivärahaa. Tämä monelle tuttu etuus on jo korvattu nimellä raskausraha.

Tämän lisäksi enenevissä määrin äidistä ja isästä on alettu käyttää nimikkeitä synnyttäjä ja siittäjä. Translaissa ja hallituksen esityksen perusteluissa translaista tämä asia korostui vahvasti. Äitinä ja isänä oleminen ovat muutakin kuin tekninen suoritus. Suomessa enemmistön oikeuksia ei saisi muuttaa siksi, että osa vähemmistöstä ei halua sanoja äiti ja isä käytettävän tai eivät koe näitä sanoja itselleen omaksi.

Todellisuutta rakennetaan osittain sanoilla ja sanojen merkityksillä. Sanat äiti ja isä kuvaavat suhdetta lapseen. Sanat myös synnyttävät ihmisissä mielikuvia ja tunteita ja tästä syystä käytettäviin sanoihin ja termeihin tulee kiinnittää huomiota. Lapselle on lähtökohtaisesti tärkeää, että hänellä on häneen sitoutuneet vanhemmat äiti ja isä. Vaikka tämä ihanne ei ollenkaan aina toteudu, niin isien kutsuminen siittäjiksi ei ainakaan edesauta sitä, että lähtökohtaisesti isyyteen liittyisi mielikuva sitoutumisesta uuteen perheenjäseneseen.

Kasvatuksen teorian ja tradition professorina Jyväskylän yliopistossa ja käytännöllisen filosofian dosenttina Helsingin yliopistossa toimiva Tapio Puolimatkan mukaan lapsen oikeus isään ja äitiin on ihmisoikeuskysymys. Puolimatkan mukaan lainsäädännössä vastakkain ovat lapsen oikeus isään ja äitiin ja vanhempien oikeus saada tietty status suhteelleen. (Uusi Tie 11.9.2014.)

Perhe on lopulta yhteiskunnan tärkein tukijalka ja lapsissa on kansamme tulevaisuus. Lainsäätäjän tulee huolehtia tämän tukijalan vahvuudesta omalta osaltaan. Lääketiedettä ja biologiaa ei tule korvata sukupuoli-ideologialla, vaan lapsen oikeudet äitiin ja isään tulee varmistaa myös lainsäädäntö- ja terminologia tasolla.

Vastuuhenkilöt:

Sirpa Pursiainen-Hautala
Mia Joki
Pasi Turunen
Ville Auvinen
Marjut Hovi